Налагодження взаємодії між закладами охорони здоров'я, закладами освіти, закладами соціального захисту, громадськими об'єднаннями для поширення інформації серед батьків щодо послуги раннього втручання

Раннє втручання – це комплексна допомога сім'ям із маленькими дітьми, що мають порушення розвитку або ризик виникнення таких порушень. Послуга дає можливість своєчасно розпочати інтенсивну допомогу в сприятливому для впливу віці – від народження до трьох років. Послуга надається комплексно командою раннього втручання.

Особливість послуги раннього втручання полягає у тому, що вона може надаватися вдома, на дитячому майданчику чи в дитячому садку – у природному середовищі дитини та сім'ї. Це сприяє співпраці з батьками, які є ключовими партнерами у наданні послуги. Візит фахівця відбувається раз на тиждень близько години з певною визначеною метою.

Для поширення інформації серед батьків щодо послуги раннього втручання заклади охорони здоров'я області взаємодіють з закладами соціального захисту, закладами освіти, службами у справах дітей, центрами надання соціальних послуг та іншими зацікавленими суб'єктами.

На офіційному веб-сайті Управління охорони здоров'я Чернігівської облдержадміністрації розміщені 20 публікацій:

- Супервізія в системі раннього втручання: запорука якості та професійної стійкості фахівців;
- Раннє втручання: чому це життєво важливо для сімей в умовах війни;
- Токсичний стрес у ранньому віці: як захистити розвиток дитини;
- Раннє виявлення порушень розвитку: затверджено порядок катамнестичного спостереження;
- Ігрова гімнастика та кисневі коктейлі: сучасні методи відновлення у дитячому центрі реабілітації;
- Програма раннього втручання для дітей із затримкою розвитку: вступ до програми;
- Функціонування мережі раннього втручання в України в умовах війни;
- Ранній розвиток дитини: посібник для батьків;
- Раннє втручання: позиціонування дитини з руховими порушеннями та підбір обладнання;
- Програма раннього втручання для дітей із затримкою розвитку: програма вашої дитини;
- Набута інвалідність дитини: поради батькам і фахівцям;
- НАДАННЯ ПОСЛУГИ РАННЬОГО ВТРУЧАННЯ В УМОВАХ ВІЙСЬКОВИХ ДІЙ В УКРАЇНІ;
- Програма раннього втручання для дітей із затримкою розвитку: навички спілкування;
- Програма раннього втручання для дітей із затримкою розвитку: навички загальної моторики;

•Програма раннього втручання для дітей із затримкою розвитку: навички тонкої моторики;

•Програма раннього втручання для дітей із затримкою розвитку: сприйняття мовлення;

•Раннє втручання: розвивальні ігри для дітей від народження до трьох років;

•Програма раннього втручання для дітей із затримкою розвитку: перелік вмінь розвитку дитини;

•Як підтримати батьків, якщо малюк народився з порушеннями розвитку;

•Раннє втручання: навчання дітей з порушеннями розвитку навичці користування туалетом.

Для поширення детальної інформації щодо послуги раннього втручання по мережі медичних закладів області надіслані інформаційні матеріали: «Раннє втручання: втручаємось у проблему, щоб вона не втручалася в родинний добробут», «Що таке раннє втручання? Інформація про послугу».

В Чернігівський області постійно проводиться інформаційна кампанія щодо поширення інформації про раннє втручання і як отримати послугу.

Дана інформація доводиться до відома закладів соціального захисту, закладів освіти і науки, служб у справах дітей, центрів надання соціальних послуг та іншим.

Послугу раннього втручання запроваджено в 3-х закладах охорони здоров'я області.

У КНП «Сімейна поліклініка» Чернігівської міської ради функціонує відділ раннього втручання. За 6 місяців 2026 року послугу отримали 117 сімей, у тому числі 117 дітей.

КНП «Ніжинський міський центр первинної медико-санітарної допомоги» запровадив послугу «Раннє втручання» наказом по закладу, відповідно до участі в проекті «Впровадження універсально-прогресивної моделі патронажних візитів у родину» спільно з UNISEF. У першому півріччі послугу отримала 71 сім'я, в тому числі 71 дитина.

КНП «Чернігівська обласна дитяча лікарня» Чернігівської обласної ради укладено договір з НЗСУ за пакетом медичних гарантій №25 «Медична реабілітація немовлят, які народились передчасно та/або хворими, упродовж перших трьох років життя». На базі закладу функціонує відділення з медичної та функціональної реабілітації дітей від народження до 3 років на 10 ліжок та діє катамнестичний кабінет, в яких надаються послуги раннього втручання. Основними напрямками їх роботи є:

раннє виявлення порушень розвитку у дітей та проведення скринінгових обстежень;

надання комплексної медико-психологічної та реабілітаційної допомоги;

консультування та підтримка батьків щодо догляду та розвитку дитини;

організація міжвідомчої взаємодії між медичними, освітніми та соціальними службами для забезпечення безперервності підтримки родин.

У лікарні створено всі умови для надання послуг раннього втручання: функціонують кабінети для адаптивної роботи, масажів; працюють ерготерапевти, логопеди та терапевти, психолог тощо. У І півріччі 2026 року послугу отримали 63 сім'ї, в тому числі 63 дитини.

Управління охорони здоров'я населення Чернігівської обласної державної адміністрації координує діяльність закладів охорони здоров'я з розвитку мережі служб раннього втручання, забезпечує методичний супровід та моніторинг якості наданих послуг, сприяє міжсекторальній співпраці на рівні області.

Завдяки вжитим заходам в області поступово формується ефективна система раннього втручання, що дозволяє своєчасно виявляти порушення розвитку дітей, зменшувати ризики інвалідизації та підвищувати якість життя дітей і їхніх сімей.